

**PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3
W ŚWIDNIKU**

I. WSTĘP I ZAŁOŻENIA

Profilaktyka – to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określanych jako zachowania ryzykowne.

- Szkoła jest miejscem profilaktyki pierwszorzędowej, skierowanej do grup niskiego ryzyka. Polega na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia.
- Działania profilaktyczne dotyczą uczniów oraz osób odpowiedzialnych za wychowanie dzieci tj. rodziców, opiekunów i nauczycieli.
- Szkolny program profilaktyki jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska i wynika z jego diagnozy.
- Szkolny program profilaktyki jest skorelowany ze szkolnym programem nauczania i szkolnym programem wychowawczym. Jest zgodny z prawem oświatowym i z prawem państwowym.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.*
2. *Konwencja o Prawach Dziecka.*
3. *Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 r (DzU 2004 nr 256, poz 2572 ze zm.).*
4. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (DzU 2002 nr 51, poz.458).*
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów przedszkola oraz publicznych szkół (DzU 2007, nr 35, poz. 222).*
6. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartościach rodziny, życia w sferze prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartej w podstawie programowej kształcenia ogólnego (DzU z 2002, nr 121, poz. 10)*
7. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (DzU 2003, nr 11, poz. 114).*
8. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (DzU 2003, nr 6, poz. 69).*
9. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (DzU z 2003, nr 26, poz. 226).*

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Diagnoza dotyczy wstępnego rozpoznania problemów:

- Szkoły.
- Uczniów.
- Rodziców.
- Środowiska lokalnego.

Narzędziami diagnozy były:

- Obserwacja.
- Wywiady z rodzicami, wychowawcami i nauczycielami.
- Ankiety.
- Analizy dokumentów.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wybrano **CZYNNIKI RYZYKA:**

- Zachowania agresywne, brak umiejętności radzenia sobie ze złymi emocjami.
- Brak kultury osobistej (arogancja, wulgaryzmy).
- Nie przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.
- Spóźnienia, ucieczki z lekcji, wagary.
- Trudności w egzekwowaniu od rodziców usprawiedliwień nieobecności ucznia w szkole.
- Podejmowanie przez uczniów inicjacji nikotynowej i alkoholowej (pojedyncze przypadki).

Szkolny Program Profilaktyki obejmuje działania, których celem będzie zapobieganie w/w czynnikom. Dodatkowym zadaniem SPP będzie promocja zdrowego stylu życia.

IV. CELE OGÓLNE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Ochrona uczniów przed zagrożeniami
2. Reagowanie na pojawiające się zagrożenia
3. Promocja zdrowego stylu życia.
4. Kształtowanie ważnych psychologicznych i społecznych umiejętności.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Ukształtowanie i utrwalenie wśród uczniów nawyków zdrowego stylu życia.
2. Zapoznanie i utrwalanie zasad bezpieczeństwa: w ruchu komunikacyjnym, na terenie szkoły, na wycieczkach, podczas użytkowania urządzeń elektrycznych, korzystania z Internetu itp.
3. Wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją (asertywne sposoby rozwiązywania konfliktów)
4. Profilaktyka uzależnień
5. Kształtowanie pozytywnych norm zachowań.

VI. SPODZIEWANE EFEKTY

W wyniku działań profilaktycznych uczeń:

1. Prowadzi zdrowy styl życia
2. Bezpiecznie spędza czas w szkole i poza nią
3. Wie jak bezpiecznie korzystać z Internetu
4. Radzi sobie ze stresem, bez stosowania agresji potrafi rozwiązywać swoje problemy i konflikty
5. Skutecznie odmawia i broni swoich interesów (asertywność)
6. Zna szkodliwy wpływ picia alkoholu, palenia tytoniu i zażywania narkotyków, szanuje swoje zdrowie
7. Kształtuje godność własną i szanuje godność innych.
8. Prezentuje właściwe zachowania w miejscach publicznych, w szkole, w domu.

VII. EWALUACJA

1. Ewaluacja będzie się odbywała cyklicznie
2. Ewaluacji dokonuje zespół złożony z koordynatorów ciągów klasowych, pedagoga szkolnego i przewodniczącej zespołu wychowawczego
3. Na początku każdego roku szkolnego zespół opracowuje projekt ewaluacji i przedstawia go Radzie Pedagogicznej.

Program profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 3 jest programem otwartym i będzie modyfikowany w zależności od wyników ewaluacji.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA LATA 2009- 2011

Lp.	CEL OGÓLNY	CEL SZCZEGÓŁOWY	DZIAŁANIA	TERMIN	PROWADZĄCY
I	EDUKACJA PROZDROWOTNA	Ukształtowanie i utrwalenie wśród uczniów nawyków zdrowego stylu życia.	<p>➤ Pogadanki w klasach I – VI na godzinach wychowawczych lub lekcje przedmiotowe nt. :</p> <ul style="list-style-type: none"> - „<i>Jak dobrze być zdrowym!</i>” - „<i>Życie i ruch, model zdrowego dnia</i>” - „<i>Jak dbać o czystość otoczenia?</i>” - „<i>Odporność organizmu człowieka</i>” - „<i>Podstawowe zasady higien</i>” - „<i>Codzienna pielęgnacja ciała</i>” - „<i>Zębom na ratunek</i>” - „<i>Problemy okresu dojrzewania</i>” - „<i>Znaczenie norm higienicznych w życiu człowieka</i>” - „<i>Przestrzeganie zasad higieny w okresie dojrzewania</i>” - „<i>Dolegliwości, zaburzenia i choroby spowodowane złym odżywianiem</i>” - „<i>Znaczenie stresu w życiu człowieka</i>” - „<i>Zapobiegamy chorobom zębów</i>” - „<i>Co pomaga, co przeszkadza w uczeniu się?</i>” - „<i>Przestrzeganie właściwej postawy przy odrabianiu lekcji, oglądaniu TV, pracy przy komputerze jak i siedzeniu w ławce na zajęciach</i>” 	<p>Cały rok zgodnie z planami wychowawczymi.</p> <p>Cały rok zgodnie z planami wychowawczymi.</p> <p>Zgodnie z planami wynikowymi</p> <p>Zgodnie z planami wychowawczymi.</p>	<p>Wychowawcy klas I-III Pielęgniarka</p> <p>Wychowawcy klas IV-VI</p> <p>Nauczyciele przyrody</p> <p>Wychowawcy klas I-III</p>

	EDUKACJA PROZDROWOTNA		<p>- „<i>Wpływ hałasu na zdrowie człowieka</i>”.</p> <p>- „<i>Jakie znaczenie ma aktywność fizyczna?</i>”</p> <p>➤ Wykonanie gazetek ściennych o tematyce prozdrowotnej.</p> <p>➤ Udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym „Jem kolorowo”</p>	<p>Na bieżąco</p> <p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy klas IV-VI</p> <p>Nauczyciele przyrody, w-f</p> <p>Koordinator programu – E. Wołanin</p>
II	EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA	<p>Zapoznanie i utrwalanie zasad bezpieczeństwa: w ruchu komunikacyjnym, na terenie szkoły, na wycieczkach, podczas użytkowania urządzeń elektrycznych, korzystania z Internetu itp.</p>	<p>➤ Pogadanki w klasach I – VI na godzinach wychowawczych lub lekcje przedmiotowe nt. :</p> <p>- „<i>Zasady bezpieczeństwa w drodze do szkoły i ze szkoły</i>”.</p> <p>- „<i>Zasady bezpieczeństwa na terenie szkoły</i>”</p> <p>- „<i>Zasady bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach szkolnych</i>”.</p> <p>- „<i>Bezpieczeństwo przeciwpożarowe w domu, miejscach publicznych oraz bezpieczne zabawy przy ognisku</i>”.</p> <p>- „<i>Zasady bezpiecznego korzystania ze zbiorników wodnych (kąpiele, skoki do wody, zabawy w wodzie)</i>”.</p> <p>- „<i>Zasady bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych (zabawa śnieżkami, jazda saneczkowa, zamrożnięte zbiorniki wodne)</i>”.</p>	<p>Cały rok zgodnie z planami wychowawczymi.</p>	<p>Wychowawcy klas I-VI</p>

<p style="text-align: center;">PII</p>	<p style="text-align: center;">EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA</p>		<p>- „<i>Jak należy zachowywać się w kontaktach z nieznajomymi</i>”.</p> <p>- „<i>Przyjazny stosunek dziecka do zwierząt</i>”.</p> <p>- „<i>Znaki ewakuacyjne i przeciwpożarowe, sygnały alarmowe, telefony alarmowe</i>”.</p> <p>- „<i>Zagrożenia, z którymi możesz się zetknąć w domu</i>”</p> <p>- „<i>Jak się zachować w niebezpiecznych sytuacjach?</i>”</p> <p>- „<i>Urządzenia techniczne i ich prawidłowe użytkowanie</i>”</p> <p>- „<i>Jak bezpiecznie korzystać z urządzeń elektrycznych</i>”</p> <p>➤ Spotkanie z policjantem z Sekcji Ruchu Drogowego nt. „Bądź bezpieczny na drodze” dla uczniów klas I-VI</p> <p>➤ Przygotowanie uczniów kl. IV-VI do egzaminu na kartę rowerową i bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym</p> <p>➤ Egzamin na Kartę Rowerową.</p> <p>➤ Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy i postępowania w razie wypadku.</p> <p>➤ Apele szkolne nt. zasad bezpieczeństwa.</p>	<p>Zgodnie z planami wychowawczy mi</p> <p>Cały rok zgodnie z planami wynikowymi.</p> <p>Zgodnie z planem zespołu ds. bezpieczeń.</p> <p>Zgodnie z planem wynikowym</p> <p>Zgodnie z planem zespołu ds. bezpieczeń.</p> <p>W zależności od potrzeb</p>	<p>Wychowawcy klas I- III</p> <p>Wychowawcy klas I- IV</p> <p>Nauczyciele przyrody</p> <p>Funkcjonariusz KPP sekcja Ruchu Drogowego</p> <p>Nauczyciel techniki</p> <p>Pedagog,</p> <p>Dyrekcja, pedagog</p>
--	---	--	--	--	---

II	EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samodzielne spisanie przez uczniów zasad bezpieczeństwa na korytarzu podczas przerw. ➤ Spotkania z pracownikami Straży Pożarnej nt. bezpieczeństwa przeciwpożarowego, działania wozu strażackiego. ➤ Udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej „Dziecko w Sieci” <ul style="list-style-type: none"> - edukacja uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu. - prelekcje dla rodziców - oglądanie filmu „Sieciaki” - gazetki ściennie nt. bezpieczeństwa w Sieci. 	<p>Corocznie we wrześniu</p> <p>Zgodnie z planami wychowawczymi</p> <p>Cały rok</p>	<p>SU</p> <p>Wychowawcy klas I-III, straż pożarna</p> <p>Koordinator kampanii E. Wolanin.</p>
III	EDUKACJA KULTURALNEGO ZACHOWANIA	<p>Wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją (asertywne sposoby rozwiązywania konfliktów)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja na godzinach wychowawczych tematów związanych z kształtowaniem pozytywnych postaw i umiejętności radzenia sobie z problemami życia osobistego oraz w grupach rówieśniczych : <ul style="list-style-type: none"> - „<i>Doskonalenie relacji koleżeńskich</i>” - „<i>Szacunek dla dorosłych młodszych i rówieśników</i>” 	<p>Cały rok zgodnie z planami wychowawczymi.</p>	<p>Wychowawcy klas I-VI</p>

III	EDUKACJA KULTURALNEGO ZACHOWANIA		<p>- „Utrzymywanie poprawnych relacji z rówieśnikami”</p> <p>- „Jak przyjmować krytykę innych, rzeczowe dyskusje a nie rękoczynny”</p> <p>- „Jak szanować godność własną i innych”</p> <p>- „Podejmowanie decyzji a umiejętność rozwiązywania konfliktów wśród rówieśników”</p> <p>- „Nie odzywam się do ciebie – konflikt, agresja słowna i czynna”.</p> <p>- „W jaki sposób możemy uporać się z trudnościami”.</p> <p>- „Co mi sprawia największe trudności, z czym nie mogę dać sobie rady”.</p> <p>- „Być sobą umieć powiedzieć tak, umieć powiedzieć nie”.</p> <p>- „Radzenie sobie z własną i cudzą agresją”</p> <p>- „Moja postawa wobec innych – agresja”.</p> <p>- „Poznawanie swoich mocnych i słabych stron</p> <p>➤ Zwiększenie zaangażowania nauczycieli i rodziców w eliminowanie agresji i przemocy w szkole</p> <p>- warsztaty dla nauczycieli</p> <p>- pogadanki dla rodziców</p> <p>➤ Zapewnienie uczniom szykanowanym przez kolegów efektywnej ochrony i wsparcia poprzez:</p> <p>- Cykliczne spotkania z pedagogiem szkolnym.</p> <p>- Indywidualne spotkania w klasach ze specjalistą ds. nieletnich KPP oraz kuratorem zawodowym Sąd Rejonowego w Lublinie.</p> <p>- Indywidualne rozmowy pedagoga i wychowawcy ze sprawcami przemocy i ofiarami.</p>	<p>Cały rok zgodnie z planami wychowawczy mi.</p> <p>W zależności od potrzeb</p> <p>W zależności od potrzeb</p>	<p>Wychowawcy klas I-VI</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wychowawcy, pedagog, pracownicy policji, sądu</p>
-----	----------------------------------	--	---	---	---

III	EDUKACJA KULTURALNEGO ZACHOWANIA		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział w ogólnopolskim programie „Szkola bez przemocy” ➤ Opracowanie i wdrożenie procedury nt. bójek i przemocy słownej. ➤ Przeprowadzanie wśród uczniów ankiet nt. agresji. ➤ Stały przepływ informacji między szkołą a rodzicami. ➤ Projekcja filmu „ Asertywność sztuka bycia sobą”. ➤ Projekcja filmu „Dziecko maltretowane i molestowane”. ➤ Spotkanie z psychologiem MCP, „Radzenie sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych” ➤ Zajęcia warsztatowe – „Agresja i rozwiązywanie konfliktów” ➤ Zajęcia warsztatowe „Sztuka odmawiania” ➤ Realizacja tematów dotyczących funkcjonowania rodziny, wartości rodziny, komunikacji w rodzinie. ➤ Pogadanki dla uczniów nt. „Przemoc w rodzinie – przeżywanie przez dzieci uczuć”. 	<p>Cały rok</p> <p>W zależności od potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Zgodnie z planami wychowawczy mi</p> <p>Zgodnie z ustaleniami</p> <p>Zgodnie z ustaleniami</p> <p>Zgodnie z planem wynikowym</p>	<p>Koordynator programu E. Mulawa</p> <p>Przewodnicząca ZW</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy Dyrekcja,</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Psycholodzy MCP</p> <p>Psycholodzy MCP</p> <p>Nauczyciel ścieżki – wdż – K. Terlecka</p>
-----	----------------------------------	--	--	--	--

III	EDUKACJA KULTURALNEGO ZACHOWANIA	<p>Kształtowanie pozytywnych norm zachowań w miejscach publicznych, w szkole, w domu.</p>	<p>➤ Pogadanki w klasach I – VI na godzinach wychowawczych nt.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „ <i>Co to znaczy być kulturalnym człowiekiem kultura słowa i zachowania</i>”. - „ <i>Kulturalne zachowanie na imprezach szkolnych, uroczystościach, teatrze itp.</i>” - „<i>Kultura współżycia społecznego – normy i zasady regulujące stosunki koleżeńskie</i>”. - „<i>Różnice między ludźmi – uczymy się cenić odmiennosc</i>”. - „ <i>Prawa ucznia a kultura zachowania wobec nauczycieli i innych osób</i>”. - „<i>Kultura języka, kultura stroju</i>” <p>➤ Samodzielne układanie przez uczniów wewnętrznych norm życia klasowego.</p> <p>➤ Promowanie pozytywnych zachowań w różnych formach np. gazetki ściennie, znaczki itp.</p>	<p>Cały rok zgodnie z planami wychowawczymi</p> <p>Zgodnie z planami wychowawczymi</p> <p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy klas I-VI</p> <p>Wychowawcy</p> <p>wychowawcy klas I-III</p>
-----	----------------------------------	---	---	--	--

IV	PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	Profilaktyka uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki w klasach III – VI na godzinach wychowawczych nt.: <ul style="list-style-type: none"> - „Szkodliwość palenia papierosów”. - „ Jak leki i narkotyki wpływają na nasz organizm”. - „ Konsekwencje narkomanii – dyskusja” - „ Mechanizm powstawania uzależnień”. ➤ Pogadanki dla rodziców klas IV-VI nt. „Narkomania <i>wśród dzieci i młodzieży.</i>” ➤ Spektakle profilaktyczne poświęcone tematyce uzależnień – aktywny udział i odbiór. ➤ Obchody „Dnia bez papierosa”, „Dnia walki z HIV / AIDS”. ➤ Realizacja programów: <ul style="list-style-type: none"> - przeciw narkomanii: „<i>Cukierki</i>” dla klas I – III (profilaktyka uprzedzająca) - antyalkoholowego: „<i>Debata</i>” dla klas VI. 	<p>Cały rok zgodnie z planami wychowawczymi</p> <p>Na wniosek wychowawcy</p> <p>II semestr</p> <p>Kwiecień, grudzień</p> <p>Raz na trzy lata czerwiec</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog, Psycholog PPP,</p> <p>Szkolny zespół teatralny</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>Realizatorzy programów Centrum Profilaktyki</p>
----	--------------------------------	-------------------------	---	---	--

Program zatwierdzony i przyjęty do realizacji uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu

Dyrektor Szkoły

.....